

พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาพยาบาล

: กรณีศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์นครสวรรค์

Spending behaviors of nursing students

: A case study of Boromarajonani College of Nursing, Sawanpracharak Nakhonsawan.

วัชรา สุขแท้,* ศิริมา วงศ์แหลมทอง,** ธนัชมา ภัยพยับ***

Watchara Suktae,* Sirima Wonglamthong,** Tanatcha Paipayob ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา โดยครอบคลุมในเรื่องรายรับ-รายจ่ายประจำเดือน การใช้จ่ายเงินด้านการเรียน อาหาร ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและนันทนาการ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินระหว่างนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาและไม่ได้รับทุนการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจำนวน 258 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ chi square test

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับเงินจากผู้ปกครองน้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน ใช้โทรศัพท์มือถือ ราคาต่ำกว่า 10,000.- บาท มีโน้ตบุ๊ก ราคาอยู่ในช่วง 10,000 – 19,000 บาท มีค่าใช้จ่ายด้านการเรียน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร 2,001-3,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายด้านนันทนาการ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและค่าใช้จ่ายส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับการได้รับทุนการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสัดส่วนของกลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษาจะสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษา และพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาแต่ละชั้นปีมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ชั้นปีที่ 3 มีมากที่สุด รองลงมาคือชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารของกลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปีไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายไม่พอใช้โดยการขอเพิ่มจากผู้ปกครอง ขอยืมจากญาติ ขอยืมเพื่อน อดอาหารบางมื้อ ขายสินค้าออนไลน์ ละเว้นการซื้อของที่ไม่จำเป็น และกู้เงิน

ฉะนั้นการทำความเข้าใจกับพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษาทั้งที่ได้รับทุนการศึกษาและไม่ได้รับทุนการศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการใช้จ่ายของนักศึกษา และการส่งเสริมคุณลักษณะของนักศึกษาเรื่องความพอเพียง และการใช้จ่ายอย่างสมเหตุผล

* อาจารย์ สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
E-mail: watchara@bcnspm.ac.th

** อาจารย์ สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

*** อาจารย์ สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน ทุนการศึกษา นักศึกษาพยาบาล

Abstract

This survey research aimed to study spending behaviors such as monthly revenues and expenses, expenditure for learning, food, personal and recreations and their relationship with receiving scholarship among nursing student. Samples were 258 nursing students. The questionnaires was introduced to collect data. We used percent, mean, SD and chi square test to analyzed data.

Results found that: nursing students got money less than 3,000 baht/month from their parent, had cell phone and notebook. They paid for learning less than 1,000 baht/month, for food less than 3,000 baht/month, for personal expense less than 1,000 baht/month and for recreation less than 1,000 baht/month. Food and personal expense behaviors had statistical relationship with receiving scholarship and nursing student who received scholarship had higher payment than others. Spending habits of the student in each year of study had statistical relationship with learning and food expenses. The 3rd year of study had highest learning spending followed by the 4th year and 1st and 2nd year, respectively. There was no difference for food expense. If they had money problems, they planned to request their parent, borrow from relatives/friends, starving, online sale, and ignoring the purchase of unnecessary.

Summary, to understand spending behaviors either receiving scholarship or not can be guide to plan for student expenditure, enhance characteristic for sufficient and reasonable payment.

Keyword: Spending behaviors, Scholarship, Nursing student

1.บทนำ

กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำโครงการผลิตพยาบาลโดยใช้เงินบำรุงเป็นทุนการศึกษา นักศึกษาพยาบาล เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสูญเสียพยาบาล โดยจัดให้มีการทำสัญญาผูกพันกับ นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดของกระทรวงสาธารณสุข ในปีการศึกษา 2551 – 2560 โดยให้สถาน บริการสุขภาพสังกัดกระทรวงสาธารณสุขนำเงินบำรุงสถานบริการจ่ายให้กับวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในการสนับสนุนการจัดการศึกษาและทุนการศึกษาสำหรับ นักศึกษาพยาบาล (ประกาศกระทรวงสาธารณสุข, 2551) ซึ่งวิทยาลัยฯ มีการเก็บเงินค่าหน่วยกิต เหมมาจ่าย ค่าบำรุงสถานศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามที่วิทยาลัยกำหนด ในปีการศึกษา 2559 ชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่าย 27,300.- บาท ชั้นปีที่ 2 มีค่าใช้จ่าย 35,960.- บาท ชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่าย 29,500.- บาท และชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่าย 38,660.- บาท (การเก็บเงินบำรุง การศึกษา ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่าย สำหรับบัณฑิตศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2559 (วพบ.สวรรณศรีประชารักษ์ นครสวรรค์)

นักศึกษายังมีค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเอง คือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว การเรียน ค่าตัดชุดฝึกปฏิบัติงาน ค่ารถไปฝึกปฏิบัติงาน และอื่นๆ มีนักศึกษาบางส่วนกู้เงินจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยได้รับค่าครองชีพ 2200.- บาทต่อเดือน สำหรับนักศึกษาที่มีบิดามารดาเป็นเกษตรกร รับจ้างทั่วไป แม้จะมีเงินทุนการศึกษาและเงินที่ได้จากการกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อีกทั้งนักศึกษาบางรายเกิดการสูญเสียทรัพย์สินหรือผู้ปกครองครัว เช่น บ้านไฟไหม้ บิดาหรือมารดาเสียชีวิต ทำให้ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพิ่มเติมเป็นเงินที่ค่อนข้างมากสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลน

ในปีการศึกษา 2559 พบว่ามีนักศึกษายื่นใบสมัครขอทุนการศึกษา จำนวน 143 คน จำนวนนักศึกษาทั้งหมด 629 คน ผ่านการคัดเลือกให้ได้รับทุนการศึกษา จำนวน 72 คน และได้รับทุนจากองค์กรต่างๆ จำนวน 53 คนรวมจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่ได้รับทุนการศึกษา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 125 คน ปัจจุบันพบว่า ยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาลของสถาบันพระบรมราชชนก จึงทำให้กรรมการพิจารณาทุนยังขาดข้อมูลค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี การพิจารณาทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลนอาจจะพิจารณาจำนวนเงินให้ไม่เหมาะสมกับการดำรงชีพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการทำวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ เพื่อพิจารณาให้ตรงตามขาดแคลนของนักศึกษาและเจตนาของผู้ให้ทุนการศึกษาต่อไป

2.วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลรายรับและรายจ่ายของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินระหว่างนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาและไม่ได้รับทุนการศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาแต่ละชั้นปี

3.วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 744 คน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2560 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 258 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย มีคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria) คือ เป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 – 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์และยินยอมเข้าร่วมการวิจัย มีเกณฑ์การคัดออกของกลุ่ม

ตัวอย่าง (Exclusion criteria) คือ ตอบแบบสอบถามไม่ครบตามที่กำหนดไว้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลและครอบครัว เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาในด้านต่างๆ เป็นแบบเติมคำ สอบถามด้านการเรียน อาหาร ส่วนตัวและนันทนาการ จำนวน 17 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาทางการเงินจำนวน 1 ข้อ

ผลการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ผลการทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.90

4. การพิทักษ์สิทธิ์ของตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ชี้แจงนักศึกษาให้ทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดของแบบสอบถาม ระยะเวลาในการทำวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เพื่อสอบถามความสมัครใจของนักศึกษาในการตอบแบบสอบถามงานวิจัย นักศึกษามีสิทธิ์ที่จะตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถามการวิจัยโดยจะไม่มีผลกระทบใดๆทั้งสิ้นต่อนักศึกษา ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาคั้งนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ การนำเสนอวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม เมื่อนักศึกษายินดีและสมัครใจเข้าร่วมวิจัยให้ลงนามเป็นลายลักษณ์อักษร ตามแบบฟอร์มหนังสือยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ (Informed consent form)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง อธิบายวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลและการตอบแบบสอบถามให้นักศึกษาเข้าใจอย่างละเอียด จากนั้นแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 1-30 พฤศจิกายน 2560

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ใช้ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและครอบครัว พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ สถิติ Chi-Square Test สำหรับเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษากับคุณลักษณะต่างๆ กำหนดระดับนัยสำคัญที่ $p < 0.05$

4. ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 93.8 และเพศชาย ร้อยละ 6.2 กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 32.6 น้อยที่สุด คือ ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 7 กลุ่มตัวอย่างได้รับทุนการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 62.4 และไม่ได้รับทุนการศึกษา ร้อยละ 37.6

กลุ่มตัวอย่างได้รับเงินจากผู้ปกครอง มากที่สุด คือ 2001-3000 บาท ร้อยละ 21.7 รองลงมา คือ 1001-2000 บาท ร้อยละ 21.3 น้อยที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1000 บาท ร้อยละ 8.1 กลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับเงินจากผู้ปกครอง ร้อยละ 5.4 อาชีพของบิดาและมารดาของกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกัน คือ ทั้งบิดาและมารดา มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.3, 37.6 รองลงมาคือ ลูกจ้างชั่วคราว/รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 24, 24.1 และน้อยที่สุด คืออาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 10.6 และ 9.3

รายได้ครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 50,000 -100,000 บาท รองลงมา คือ 100,000 - 200,000 บาท และ มากกว่า 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.1, 35.8 และ 12.9 ตามลำดับ สำหรับหนี้สินของครอบครัวมากที่สุดคือ มากกว่า 300,000 บาท ร้อยละ 24.8 น้อยที่สุด คือ 100,000 - 200,000 บาท ร้อยละ 9.3

กลุ่มตัวอย่างทุกคนมีโทรศัพท์มือถือ ราคาโทรศัพท์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,000 - 9,999 บาท รองลงมา คือ น้อยกว่า 5,000 บาท และ 10,000 - 14,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.1, 19.2 และ 18.9 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมี Tablet จำนวน 7 คน ราคา Tablet ของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 10,000 - 19,999 ร้อยละ 57.1 รองลงมาคือช่วง น้อยกว่า 10,000 ร้อยละ 28.6 และ มากกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท ร้อยละ 14.3 กลุ่มตัวอย่างไม่มี Notebook จำนวน 34 คน สำหรับผู้ที่มี Notebook มีราคามากที่สุด คือ 10,000 - 19,999 บาท ร้อยละ 61.6 น้อยที่สุด คือ ราคาต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.7 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (n= 258)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	16	6.2
หญิง	242	93.8
ชั้นปี		
1	84	32.6
2	70	27.1
3	86	33.3
4	18	7.0
การได้รับทุนการศึกษา		
ไม่ได้รับทุนการศึกษา	97	37.6
ได้รับทุนการศึกษา	161	62.4

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (n= 258) (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับเงินจากผู้ปกครอง		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1000 บาท	21	8.1
1001-2000 บาท	55	21.3
2001-3000 บาท	56	21.7

3001-4000 บาท	44	17.1
4001-5000 บาท	41	15.9
มากกว่า 5000 บาท	27	10.5
ไม่ได้รับ	14	5.4
อาชีพของบิดา		
เกษตรกร	104	40.3
ลูกจ้างชั่วคราว/รับจ้างทั่วไป	62	24
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ พนักงานราชการ	27	10.6
อื่นๆ	65	25.2
อาชีพมารดา		
เกษตรกร	97	37.6
ลูกจ้างชั่วคราว/รับจ้างทั่วไป	62	24.1
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ พนักงานราชการ	24	9.3
อื่นๆ	75	29.1
รายได้ครอบครัวต่อปี		
5,000 -100,000 บาท	106	41.1
100,000 - 200,000 บาท	88	34.1
200,000 - 300,000 บาท	23	8.9
มากกว่า 300,000 บาท	41	15.9
หนี้สินของครอบครัว		
10,000 -50,000 บาท	39	15.1
50,000 - 100,000 บาท	37	14.3
100,000 - 200,000 บาท	24	9.3
200,000 - 300,000 บาท	33	12.8
มากกว่า 300,000 บาท	64	24.8
อื่นๆ	61	23.6

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (n= 258) (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ราคาโทรศัพท์มือถือ		
น้อยกว่า 10,000	176	68.2
10,000 - 19,999	62	24.0
มากกว่าหรือเท่ากับ 20,000	16	6.2
มีแต่ไม่ทราบราคา	4	1.6
ราคา Tablet		
ไม่มี	251	97.3
น้อยกว่า 10,000	2	28.6

10,000 - 19,999	4	57.1
มากกว่าหรือเท่ากับ 20,000	1	14.3
ราคา Notebook		
ไม่มี	34	13.2
มีแต่ไม่ทราบราคา	42	18.7
น้อยกว่า 10,000	15	6.7
10,000 - 19,999	138	61.6
มากกว่าหรือเท่ากับ 20,000	29	13.0

กลุ่มตัวอย่างมีการใช้เงินเกี่ยวกับอาหารสูงสุด คือ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว อยู่ในช่วง 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียน และนันทนาการ น้อยกว่า 1000 บาทต่อเดือน โดยมีค่าใช้จ่ายด้านการเรียน มากที่สุดในช่วง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 50.4 รองลงมาคือ มากกว่า 3000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 21.3 และ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 7 สำหรับการใช้จ่ายเงินด้านอาหารของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนมากที่สุด คือ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 69.8 รองลงมา คือ มากกว่า 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 22.5 และน้อยที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 0.8 กลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุดคือ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 47.3 รองลงมา คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 38 น้อยที่สุด คือ มากกว่า 3,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 4.7 กลุ่มตัวอย่างมี ค่าใช้จ่ายด้านนันทนาการ มากที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 89.5 รองลงมา คือ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 7 และ น้อยที่สุด คือ มากกว่า 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 0.8 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่ายต่างๆ (n= 258)

ค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ (ต่อเดือน)	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการเรียน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	130	50.4
1,001 - 2,000	33	12.8
2,001 - 3,000	40	15.5
มากกว่า 3,000	55	21.3
ด้านอาหาร		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	2	.8
1,001 - 2,000	18	7.0
2,001 - 3,000	180	69.8
มากกว่า 3,000	58	22.5
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	98	38.0
1,001 - 2,000	122	47.3
2,001 - 3,000	26	10.1
มากกว่า 3,000	12	4.7

ด้านนันทนาการ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	231	89.5
1,001 - 2,000	18	7.0
2,001 - 3,000	7	2.7
มากกว่า 3,000	2	0.8

ผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับทุนการศึกษา กับพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านการเรียนทั้งกลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษาและกลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษาส่วนใหญ่จะน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน และจะมีความต่างในช่วงมากกว่า 3,000 บาทต่อเดือน โดยกลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษาจะมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านนี้สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารทั้งกลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษาและกลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษา ส่วนใหญ่จะใช้จ่ายอยู่ในระหว่าง 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน ซึ่งสัดส่วนของกลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษาจะสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษา ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการทั้งกลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษาและกลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษามีสัดส่วนการใช้จ่ายไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่จะใช้จ่ายอยู่ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวกลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษามีความแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษา โดยกลุ่มแรกจะมีสัดส่วนการใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุดในช่วง 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ในขณะที่กลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษามีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงสุดในช่วง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับทุนการศึกษา กับพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษาแล้วพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร และค่าใช้จ่ายส่วนตัว (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับทุนการศึกษา กับพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษาพยาบาล (n=258)

รายการ	ได้รับทุน (n = 97)	ไม่ได้รับทุน (n = 161)	X ² test
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียน (บาทต่อเดือน)			4.413
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	47(48.5%)	83(51.6%)	
1,001 - 2,000	16(16.5%)	17(10.6%)	
2,001 - 3,000	18(18.6%)	22(13.7%)	
มากกว่า 3,000	16(16.5%)	39(24.2%)	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร (บาทต่อเดือน)			9.094*
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	1(1.0%)	1(.6%)	
1,001 - 2,000	5(5.2%)	13(8.1%)	
2,001 - 3,000	78(80.4%)	102(63.4%)	
มากกว่า 3,000	13(13.4%)	45(28.0%)	
ค่าใช้จ่ายนันทนาการ (บาทต่อเดือน)			1.907
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	88(90.7%)	143(88.8%)	
1,001 - 2,000	7(7.2%)	11(6.8%)	
2,001 - 3,000	1(1.0%)	6(3.7%)	

มากกว่า 3,000	1(1.0%)	1(.6%)	11.018*
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว (บาทต่อเดือน)			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	49(50.5%)	49(30.4%)	
1,001 - 2,000	38(39.2%)	84(52.2%)	
2,001 - 3,000	6(6.2%)	20(12.4%)	
มากกว่า 3,000	4(4.1%)	8(5.0%)	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.05$

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาแต่ละชั้นปี พบว่า ค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ชั้นปีที่ 3 มีมากที่สุด คือ มากกว่า 3000 บาท ชั้นปีที่ 4 จำนวน 1,001 - 2,000 บาท ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ใช้จ่ายน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 1,000 บาท ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารของกลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปีไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะใช้จ่ายอยู่ในระหว่าง 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการของกลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปีไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่จะใช้จ่ายอยู่ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่าจ่ายส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปี ไม่แตกต่างกันเช่นกัน โดยอยู่ในช่วง 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปี พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กับค่าใช้จ่าจ่ายเกี่ยวกับการเรียนและค่าใช้จ่าจ่ายเกี่ยวกับอาหาร (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาแต่ละชั้นปี (n=258)

รายการ	ชั้นปีที่ 1 n (%)	ชั้นปีที่ 2 n (%)	ชั้นปีที่ 3 n (%)	ชั้นปีที่ 4 n (%)	χ^2 test
ค่าใช้จ่าจ่ายเกี่ยวกับการเรียน (บาทต่อเดือน)					141.853 ^a
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	76(90.5)	38(54.3)	11(12.8)	5(27.8)	
1,001 - 2,000	7(8.3)	4(5.7)	13(15.1)	9(50.0)	
2,001 - 3,000	1(1.2)	8(11.4)	27(31.4)	4(22.2)	
มากกว่า 3,000	0(0)	20(28.6)	35(40.7)	0(0)	
ค่าใช้จ่าจ่ายเกี่ยวกับอาหาร (บาทต่อเดือน)					25.874*
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	1(1.2)	0	1(1.2)	0	
1,001 - 2,000	12(14.3)	5(7.1)	1(1.2)	0	
2,001 - 3,000	61(72.6)	52(74.3)	53(61.6)	14(77.8)	
มากกว่า 3,000	10(11.9)	13(18.6)	31(36)	4(22.2)	
ค่าใช้จ่าจ่ายนันทนาการ (บาทต่อเดือน)					12.503
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	80(95.2)	56(80)	79(91.9)	16(88.9)	
1,001 - 2,000	2(2.4)	10(14.3)	5(5.8)	1(5.6)	

2,001 - 3,000	2(2.4)	3(4.3)	1(1.2)	1(5.6)	
มากกว่า 3,000	0	1(1.4)	1(1.2)	0	
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว (บาทต่อเดือน)					6.584
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000	36(42.9)	24(34.3)	32(37.2)	6(33.3)	
1,001 - 2,000	40(47.6)	36(51.4)	39(45.3)	7(38.9)	
2,001 - 3,000	6(7.1)	6(8.6)	10(11.6)	4(22.2)	
มากกว่า 3,000	2(2.4)	4(5.7)	5(5.8)	1(5.6)	

จากคำถามปลายเปิดเรื่องการแก้ไขปัญหาทางการเงิน กลุ่มตัวอย่างวิธีแก้ไขปัญหาโดยการขอเพิ่มจากผู้ปกครอง ขอยืมจากญาติ ขอยืมเพื่อน อดอาหารบางมื้อ ขายสินค้าออนไลน์ ละเว้นการซื้อของที่ไม่จำเป็น และกู้เงิน

5.อภิปรายผล

ผลการศึกษาข้อมูลรายรับและรายจ่ายของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ พบว่า นักศึกษาได้รับเงินจากผู้ปกครอง มากที่สุด คือ 2,001-3,000 บาทต่อเดือน รองลงมา คือ 1,001-2,000 บาทต่อเดือน น้อยที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 21.7, 21.3 และ 8.1 โดยมีกลุ่มตัวอย่างไม่ได้รับเงินจากผู้ปกครอง ร้อยละ 5.4 สำหรับรายจ่ายของนักศึกษามีการใช้เงินเกี่ยวกับอาหารสูงสุด คือ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว อยู่ในช่วง 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนและนันทนาการ น้อยกว่า 1000 บาทต่อเดือน

ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ พบว่านักศึกษามีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียน โดยใช้เงินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 50.4 รองลงมาคือ มากกว่า 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 21.3 และ 1,001 - 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7 สำหรับการใช้จ่ายเงินด้านอาหารใช้เงินอยู่ในช่วง 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 69.8 รองลงมา คือ มากกว่า 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 22.5 และน้อยที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 ร้อยละ 0.8 กลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุดคือ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 47.3 รองลงมา คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 38 น้อยที่สุด คือ มากกว่า 3,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 4.7 กลุ่มตัวอย่างมี ค่าใช้จ่ายด้านนันทนาการ มากที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 89.5 รองลงมา คือ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 7 และ น้อยที่สุด คือ มากกว่า 3,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 0.8

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินระหว่างนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาและไม่ได้รับทุนการศึกษา พบว่า พฤติกรรมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร และค่าใช้จ่ายส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับการได้รับทุนการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารพบว่าทั้งสองกลุ่ม ใช้จ่าย 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน ซึ่งสัดส่วนของกลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษาจะสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษา ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัว กลุ่มที่ไม่ได้รับทุนการศึกษาจะมีสัดส่วนการใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุดในช่วง 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน ในขณะที่กลุ่มที่ได้รับทุนการศึกษามีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงสุดในช่วง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาแต่ละชั้นปี พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 กับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร โดยค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ชั้นปีที่ 3 มีมากที่สุด คือ มากกว่า 3000 บาท ชั้นปีที่ 4 จำนวน 1,001 - 2,000 บาท ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 .ใช้จ่ายน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารของกลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปีไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะใช้จ่ายอยู่ในระหว่าง 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรศึกษาถึงรายละเอียดการใช้จ่ายเงินลงรายละเอียดให้มากขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา ส่วนใหญ่ใช้จ่ายในเรื่องใด ค่าใช้จ่ายนันทนาการ เป็นเรื่องใดบ้าง
2. ควรให้นักศึกษำบันทึกรายการรายรับและรายจ่ายเป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์

6.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. งานทุนการศึกษาของวิทยาลัยฯ สามารถนำข้อมูลรายรับและรายจ่ายไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทุนการศึกษาให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา
2. อาจารย์ที่ปรึกษามีข้อมูลในการให้คำแนะนำโดยเฉพาะเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้นักศึกษาใช้จ่ายอย่างเหมาะสม
3. วิทยาลัยฯ นำผลการวิจัยไปวางแผนพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษำด้านการใช้จ่ายที่พอเพียงและเหมาะสม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ที่ได้ให้ทุนการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้

บรรณานุกรม

- ณัฐพงษ์ พันธุ์ณี. (2550). พฤติกรรมการใช้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษำมหาวิทาลัย-ราชภัฏมหาสารคาม. มหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทรายทอง เลิศเปียง. (2557). พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษำสาขา-การบัญชี คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชการและเทคโนโลยี่.วารสารวิชาการ-เครือข่ายบัณฑิตศึกษำมหาวิทาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 4(6), มกราคม-มิถุนายน.
- นฐนัธย์ ไยบัว. (2556). การศึกษำพฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษำกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทาลัยราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่.

- มลธิชา วังกาวิ. (2558). พฤติกรรมในการใช้จ่ายเงินค่าครองชีพของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระดับชั้นปีที่ 1 -3 ที่ขอกู้ยืมเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ. เศรษฐศาสตร์บัณฑิต,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. (2541). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธาสิณี บัวชาบาล. (2557). การศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษา วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น. เอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารกิจการสาธารณะ ครั้งที่ 2 วันที่ 17-18 กันยายน 2557 ณ ห้อง COLA105 อาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เหมวลา เชิดชูพันธ์เสรีและ ชีระวัฒน์ จันทิก. (2559). แบบแผนการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายจากความต้องการถือ เงินของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยเอกชน.
- Veridian E-Journal, Silpakorn University, 9(2),597-609.